

[Thorkil Kristensen.]

Bemærkninger om, men efter den Oplysning vi har faaet om Forstaaelsen af Artikel VII gennem den højtærede Udenrigsministers Tale i Gaar, føler jeg mig beroliget paa dette Punkt og er klar over, at der ikke her er noget, som paa nogen Maade strider mod et selvstændigt Lands Interesse.

Jeg vil saa gerne gøre enkelte Bemærkninger om den sidste Artikel i Overenskomsten, Artikel XII. Jeg tænker her særlig paa Bestemmelsen under Punkt 2. Der staar her:

„Saafremt en af de to Regeringer inden for Overenskomstens Gyldighedsperiode maatte finde, at der er indtraadt en dybtgaaende Ændring i de til Grund for Overenskomsten liggende Forudsætninger, skal den skriftligt underrette den anden Regering herom, og de to Regeringer vil derefter indlede Forhandlinger for at naa til Enighed om Ændring, Tilpasning eller Ophør af Overenskomsten.“

Det er jo en naturlig Ting, som vi ogsaa har i andre Overenskomster; vi har f. Eks. haft noget lignende i vore Salgsoverenskomster i Forhold til Det forenede Kongerige. Men Spørgsmaalet er saa, hvad der vil hælde, hvis nu de to Regeringer ikke kan blive enige om, hvad der skal ske. Jeg sætter, at den ene Regering finder, at nu er der indtraadt afgørende Ændringer i Forudsætningerne, og saa rejser man Spørgsmaalet om Ændring eller Bortfald af Overenskomsten. Saa bliver der gennemført en Forhandling. Bliver man enig om noget, er jo alt i Orden, men hvad sker der, hvis man ikke bliver enig? Herom staar der:

„Saafremt de to Regeringer ikke inden 3 Maaneder efter en saadan Meddelelse er blevet enige om, hvilke Retningslinier der skal følges under de foreliggende Omstændigheder, kan enhver af de to Regeringer skriftligt underrette den anden om, at den har til Hensigt at bringe denne Overenskomst til Ophør.“

Der gives saa visse nærmere Bestemmelser om, med hvor langt Varsel dette Ophør kan gennemføres. Jeg maa opfatte det saadan, at hvis f. Eks. Danmark efter en vis Tids Forløb finder, at der er indtruffet afgørende Ændringer i Forudsætningerne, kan vi begære en Forhandling, og hvis denne Forhandling ikke fører til noget Resultat, kan vi ensidigt opsige Overenskomsten med et vist Varsel. Jeg ønsker gerne, at dette bliver bragt paa det rene.

Der er et Forhold, som jeg i denne Forbindelse specielt vil fremdrage. Det er dette, at saafremt det skulde vise sig efter nogen Tids Forløb, at Ydelserne i Henhold til

Marshall-Planen enten bortfalder eller ikke kan fortsætte paa saadanne Vilkaar, som Danmark finder ønskelige eller rimelige, saa maa formentlig den Tilstand være til Stede, at vi kan hævde, at der er indtraadt en dybtgaaende Ændring i Forudsætningerne. Det er klart, at hele Forudsætningen for denne Overenskomst er, at vi modtager visse Ydelser fra De Forenede Stater. Vi ved, at vi vil modtage saadanne Ydelser i den første Tid; vi formoder, at vi vil blive ved med det i hele Marshall-Perioden, men vi ved naturligvis ikke, hvordan Forholdene stiller sig f. Eks. om et Aar eller halvandet. Det maa efter mit Skøn være saadan, at skulde der ikke, f. Eks. fra et eller andet Tidspunkt i 1949 eller 1950, kunne tilvebringes væsentlige Ydelser paa Vilkaar, som vi kan føle os tilfredse med, saa maa Betingelserne for en Opsigelse af Overenskomsten være til Stede.

Maa jeg til Slut gøre et Par generelle Bemærkninger. Nogle af de Enkeltheder, jeg har fremdraget, er efter min Mening uheldige, fordi de, hvis de danner Præcedens, kan gøre, at visse Lande ikke bliver saa glade for at optage Laan eller modtage Ydelser fra andre Lande, som de ellers vilde være. Det skulde jo netop være det store ved Marshall-Planen, at den skulde betyde en Genoplivelse af den internationale Kreditgivning. Derfor maa den helst ikke være behæftet med Klausuler, som for Debitorlandene kunde gøre denne Kreditgivning mindre ønskelig. Jeg vil derfor anse det for konstruktivt, om man i de kommende Perioder kunde virke hen til, at saadanne Klausuler som dem, jeg har nævnt, bliver præciseret paa en saadan Maade, at der ikke er nogen Tvivl om, at man med god Samvittighed kan tiltræde dem.

Naar jeg har fremdraget de Ting, som jeg her har omtalt, har jeg naturligvis gjort det med fuld Bevidsthed om, at jeg paa denne Maade har talt mere om de ganske enkelte kritiske Ting, der kan siges, end om det meget gode, der er i Planen. Det er jo nu engang altid saadan, at naar man taler om en Foranstaltning, som man gerne vil være med til at gennemføre, er der ingen Grund til at spinde en lang Ende om alt det i Foranstaltningen, som man er glad ved; der er kun Grund til at fremdrage de Ting, som man synes er disputable, fordi det er paa disse Omraader man kan haabe i Fremtiden at gøre det endnu bedre end hidtil.

Jeg noterer som den foregaaende Ordfører med Tilfredshed, at der ikke er nogen Art af politiske Betingelser paa Marshall-